

فقط ۱۰ درصد دبیرستانی‌ها رشته ریاضی می‌خوانند
رئیس شورای عالی آموزش و پرورش زنگ خطر کاهش تربیت نیروی متخصص در رشته ریاضی را به صدا درآورد

اصل و شرح

سهم دانش آموزان رشته ریاضی از کل دانش آموزان دوره دوم متوسطه ۱۰٪

سهم دانش آموزان رشته ریاضی از کل دانش آموزان دوره دوم متوسطه دهه ۶۰ ۱۴٪

میزان کاهش نسبت به دهه ۶۰ ۴٪

نتیجه کاهش دانش آموزان رشته ریاضی
کاهش نیروی متخصص مهندسی
کندشدن روند توسعه

قصه نو کمپ‌ها

معاون درمان ستاد مبارزه با مواد مخدر در گفت‌وگو با همشهری از طرح اشتغال و اسکان معتادان بهبودیافته در کمپ‌های ترک اعتیاد خبرداد

جامعه پدیا

کلاس‌اولی‌ها کمتر شدند

تعداد نوآموزهایی که هر سال وارد کلاس اول می‌شوند در حال کاهش است. در ۵ سال اخیر هربار که اول مهر فرا رسیده، تعداد کمتری از کودکان ۶ ساله برای ورود به مدرسه به صف شده‌اند. اگر این روند ادامه پیدا کند و هر سال تا ۵۰ هزار نفر از کلاس اولی‌ها کم شود، نخستین تأثیر عینی کاهش جمعیت را می‌توان در خلوت شدن کلاس‌های اول دید.

کاهش متولدان دهه ۹۰

در سال‌های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱ که کرونا مدارس را تعطیل کرد کاهش تعداد دانش آموزان به چشم نمی‌آمد. حتی بعضی از اولیا در این سال‌ها فرزندان خود را برای کلاس اول ثبت نام نکردند و یک سال عقب‌افتادن را به ابتلا به بیماری ترجیح دادند. درحالی‌که جامعه درگیر کرونا شده بود، کاهش مولود سال‌های ۹۰ در حال تغییر ترکیب جمعیت کشور بود. با وجود کاهش فرزندآوری زوج‌های جوان، تا سال‌های ۸۰ شمسی تعداد نوزادان به اندازه‌ای بود که سطح جانشینی حفظ شود اما در سال‌های ۹۰ نرخ باروری از عدد ۲ فرزند به‌ارای هر زن کمتر شد. اینجا نقطه آغاز کاهش تعداد بچه‌هایی شد که قرار بود در سال‌های ۱۴۰۰ به مدرسه بروند. حالا که در سال‌های ۴۰۰ قرار داریم نتیجه کمتر بچه‌دار شدن در سال‌های ۹۰ را در کاهش تعداد دانش آموزان ابتدایی می‌بینیم.

کمی بیش از یک میلیون نوآموز

امسال ۷۶ هزار کلاس‌اولی کمتر از سال قبل داریم. چند روز قبل معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش گفت که امسال حدود یک میلیون و ۱۵۴ هزار دانش آموز کلاس اولی برای نخستین‌بار وارد مدرسه می‌شوند. رضوان حکیم‌زاده با تأکید بر اینکه جمعیت دانش آموزان نسبت به سال گذشته کاهش یافته، یادآوری کرد که سال گذشته بیش از یک میلیون و ۲۳۰ هزار دانش آموز کلاس اولی داشتیم و روند جمعیت دانش آموزان پایه اول ابتدایی کاهش یافته است.

جامعه امروز

محمد سرابی | روزنامه‌نگار

از باغ‌های دورافتاده و نیمه‌مخروبه حاشیه‌شهر تا مجتمع‌های گران‌قیمت و پر از امکانات ویلایی، می‌شود کمپ‌های ترک اعتیاد را دید. بعضی از آنها در اختیار ارگان‌ها هستند و بعضی از طرف بخش خصوصی اداره می‌شوند. گاهی هم خبری از وقوع جرم یا تخلف‌های دیگر در کمپ‌های خصوصی می‌رسد. شباهت همه آنها این است که فرد معتاد، پس از پایان دوره ۳۰-۶ ماهه آزاد می‌شود و به همان جامعه‌ای برمی‌گردد که در آن دچار اعتیاد شده بود. ستاد مبارزه با مواد مخدر از مدتی پیش طرحی را برای ایجاد نسل جدید کمپ‌های ترک اعتیاد شروع کرد. در این باره با دکتر سلیمان عباسی، معاون درمان ستاد گفت‌وگو کردیم. او شرح می‌دهد که با شروع به کار و رونق یافتن نسل جدید کمپ‌ها، کمپ‌های قدیمی تعطیل نمی‌شوند، اما کارآمدی نسل جدید کمپ‌ها باعث دگرگونی جدی در نظام ترک اعتیاد خواهد شد.

اعتیاد باید هر سال کمتر می‌شد

عباسی با اشاره به اینکه سالانه ۱۲۰ هزار میلیارد تومان برای مبارزه با اعتیاد و عوارض جانبی آن در کشور هزینه می‌شود می‌گوید: «براساس برنامه هفتم توسعه باید بتوانیم سالانه یک‌درصد بهبود و همبست ۱۰ درصد کاهش اعتیاد در کشور داشته باشیم. همکاران قبلی ما زحمت کشیدند و تلاش کردند، ولی الان نیاز به تحول جدیدی داریم که ببینیم سیاست‌ها و روش‌های درمان گذشته چقدر موفق بوده است. ما نمی‌خواهیم تک‌بعدی نگاه کنیم که فقط برویم جسم معتاد را درمان کنیم یا مثلاً دارویی جایگزین مواد مصرفی کنیم.» او تأکید می‌کند: «کمپ‌های قبلی بیشتر محل نگهداری بود و نتایج مورد انتظار آنگونه که باید و شاید محقق نشد. از طرف دیگر بعضی از معتادان متجاهر زخم‌های باز و عفونت دارند. ممکن است هیاتیت، ایدز و بیماری‌های واگیر داشته باشند. در برخی شهرها برای اینکه معتادهای متجاهر چهره شهر را آلوده نکنند کمپ‌های اجباری ساخته شدند و معتادان را در آنها جمع‌آوری کردند. حال در نسل جدید کمپ‌ها، شخص معتاد را با همه جوانب و علت‌های اعتیاد می‌بینیم. مثلاً فروپاشی خانوادگی، فقر مالی و اختلالات رفتاری مانند بیماری‌های زمینه‌ای مثل افسردگی، اختلالات خواب، اختلالات رفتاری، دوقطبی، افکار خودکشی و... که فرد را به سمت اعتیاد برده است و بر این اساس پرونده پزشکی کامل برای آنها تشکیل می‌شود.»

ترخیص افراد آسیب‌پذیر

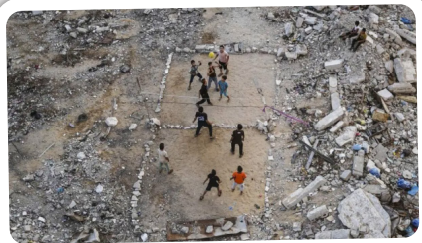
کمپ‌هایی که اکنون در حال فعالیتند، مخصوصاً کمپ‌های ماده ۱۶، محل نگهداری معتادان متجاهر به‌مدت چندماه است. افرادی که در این کمپ‌ها هستند با حکم قضایی نگهداری و پس از مدتی دور بودن از مواد مخدر، آزاد می‌شوند. عباسی می‌گوید: «افراد بعد از ترخیص از این کمپ‌ها آسیب‌پذیر هستند و بازگشت به اعتیاد در کمین آنهاست. برای همین مهم‌ترین ویژگی نسل جدید کمپ‌ها این است که امکان اشتغال و زندگی پس از دوران ترک برای بهبودیافته‌ها در همان محل فراهم باشد تا دوباره وارد محیط آلوده نشوند.» او با ذکر مثال بیان می‌کند: «مثلاً معتادی که به‌دلیل طلاق جدا شده و شغل قبلی‌اش را از دست داده یا اینکه پدر و مادرش فوت کرده و دیگر الان سرپناه ندارد. در نسل جدید کمپ‌ها که به نام مراکز امید و زندگی شناخته می‌شود برای تمام این مشکلات برنامه‌هایی داریم. اگر بهبودیافته سرپناه دارد اما کار ندارد، می‌تواند روزها در کارگاه‌های این کمپ‌ها کار کند و شب به‌خانه برود. اگر برعکس کار دارد اما سرپناه ندارد، روزها به محل کار می‌رود و شب‌ها به خوابگاه‌ها برمی‌گردد. اگر هم به شغل دارند و نه اسکان، به آنها شغل و اسکان داده می‌شود. حتی وقتی شخص بهبودیافته نزد خانواده‌اش برمی‌گردد مددکاران با خانواده‌ها ارتباط برقرار می‌کنند تا مراحل رفتار با شخص بهبودیافته را آموزش دهند و برای آسایش پرنده‌وار او پیگیری می‌کنند.»

کمپ‌های بزرگ خودگردان

در برخی استان‌ها مانند استان مرکزی ساخت نسل جدید کمپ‌ها شروع شده است اما آیا ایجاد شهرک‌های بزرگ ترک اعتیاد که هم محلی برای اقامت و هم جایی برای کار کردن داشته باشند، هزینه‌های مقابله با اعتیاد را برای دولت بیشتر نمی‌کند؟ عباسی با اشاره به اینکه جامعه باید مقابله با اعتیاد را به‌عنوان یک تکلیف اجتماعی بباند، می‌گوید: «مراکز امید و زندگی به‌دلیل داشتن کارگاه پس از مدتی خودگردان می‌شوند و با درآمدهایی که دارند خود را اداره می‌کنند.» او درباره استان‌هایی که ممکن است امکانات ساخت نسل جدید کمپ‌ها را نداشته باشند، می‌گوید: «باید اراضی و فضاهای مستعد را به کمک استانداری‌ها شناسایی کنیم و از خیرین و سازمان‌های مردم‌نهاد کمک بخواهیم. مواد مخدر جدید به‌صورت موج‌های بزرگ جوانان ما را تهدید می‌کند. نیازمند کمپ‌های نسل جدید با الگوی علمی هستیم تا بتوانیم با این مشکلات مقابله کنیم.»

کمپ‌های قدیمی باقی می‌ماند

اگر طرح مراکز امید و زندگی به نتیجه برسد و کمپ‌های نسل جدید در همه کشور ایجاد شوند، فعالیت کمپ‌های قدیمی غیرقانونی می‌شود؟ عباسی می‌گوید: «تجارتی به برچیدن کمپ‌های قدیمی نیست. وقتی کمپ‌های نسل جدید ایجاد شوند، هم خود بیمار و هم خانواده‌هایشان آنها را انتخاب می‌کنند. قدیمی‌ها هم رویکرد علمی را انتخاب و با آیین‌نامه‌های جدید شروع به کار می‌کنند. باید شرایطی فراهم کنیم که دستگاه‌هایی مانند وزارت بهداشت و بهزیستی و... به تنهایی برای فعالیت هر کمپ تصمیم نگیرند و صدور مجوزها شرایط احراز داشته و براساس نیازسنجی باشد نه اینکه مدام بخواهیم مراکز را توسعه دهیم.»

امید میانه‌ویرانه‌ها

غزه و مردمانش هر چند میان خطوط خبری کم‌رنگ شده‌اند اما هنوز رسم زندگی برای مردم این نقطه از جهان بر همان چرخ می‌چرخد که تا چندماه پیش، تمام جهان را به خود خیره کرده

بود. هنوز زندگی میان آوار و نبرد برای زنده‌ماندن در باریکه غزه به همان شیوه قبل ادامه دارد. حالا هم یک ویدئوی کوتاه از بازی کودکان در میانه آوار، بار دیگر نگاه‌ها را به این جغرافیا متنگه کرده است؛

کودکانی که زمین بازی‌شان را با سنگ‌های به‌جای مانده از آوار خانه‌ها سسنگ‌چین و بازی والیبال را شروع کرده‌اند تا شاید برای ذائقه‌ی نشان دهند که راهی جز ادامه زندگی ندارند.

وقتی مافیابازی شغل می‌شود

درباره بازیکنان حرفه‌ای مافیا که با برگزاری دوره‌های آموزشی، کسب درآمد می‌کنند

مکت

موج‌سواران بلوف‌زن

بازار بازی مافیا به فضای آنلاین نیز کشیده شده و در آن، پلیس‌های حرفه‌ای در صدد امتیازگیری و مدال گرفتن هستند. رامین پرست، کاربر یکی از اپلیکیشن‌های آنلاین بازی است که علاقه‌اش به سرگرمی‌هایی با ژانر روانشناختی و معمایی، او را حسایی به مافیا مبتلا کرده؛ چنان‌که حالا در بسیاری از مافیابوها با اکانت پسر خوانده، شهرت فراوان یافته‌است. رامین شاید یکی از کم‌بین سال‌ترین بازیکنان حرفه‌ای مافیا باشد که در انجمن بازی مافیای ایران نیز عضو است؛ انجمنی تحت نظارت انترلاف رسمی بازی‌های فکری اجتماعی ایران. با جست‌وجویی کوتاه در صفحه شخصی این پلیس ۱۴ (ساله) پربازدیدترین محتواهای او به چشم می‌آید؛ ویدئوهایی از آموزش‌های قدمانی لایک و دیس‌لایک (عدم تأیید) کردن تا یاددهی تکنیک‌های موج‌سواری بر بازی و بلوف‌زدن. شاید اگر دیمیتری داویدوف، روانشناس روس خبر از عاقبت آزمایشی برای موقعیت‌سازی شرایط تنش، اضطراب و تصمیم‌گیری جمعی طراحی کرده بود تا رفتار شهروندان مختلف را در آن بررسی کند، طوری دیگر مافیا را طراحی می‌کرد.

گزارش

سحر جعفریان عصر | روزنامه‌نگار | جلا، جادوگر و کدخدا، همان سوی کافه‌ای در شهرک غرب نشستند که خبر چین، تک‌برانداز و دکتر به‌صندلی‌های چوبی با تکیه‌گاه مخملی لم داده‌اند. مقابلشان، سوی دیگر کافه چند شهروند ساده با روی پا انداخته‌اند و دور و بر را با دقت می‌پایند. میانشان مردی کت و شلوار پوش که گرداننده مافیاست، فاز روز را اعلام می‌کند تا آنها که چهره‌شان را با ماسک‌های دسته‌دار سیاه‌رنگ پوشانده‌اند، بیدار شوند. این

مرحله‌ای از لیگ بین کافه‌ای بازی مافیا در پایتخت است که پلیس‌ها با بازیکنان همه حرفه‌ای‌اند و خوب می‌دانند کجا تارگت (تپام) بزنند و با شرم (زرنگ) بازی درآورند. پلیس‌های حرفه‌ای مافیا از زن و مرد تا پیر و جوان مدت‌هاست در کافه‌گیم‌های گوناگون و اپلیکیشن‌های متعدد سرگرم درآمذایی از تفریحی بر طرفدار هستند؛ تفریحی که در سایه شبکه‌های اجتماعی و خانگی تغییر ماهیت داده و به رقابتی مهیج و دارای اقتصاد و بازار غیررسمی تبدیل شده است.

بازار داغ سناریونویسی و ماسک‌اشراقی

کافه‌گیمی نام‌آشنا، حوالی میدان کاج برای برگزاری شب‌های مافیایی جذاب و شلوغ، اغلب به‌دنبال سناریوهای سخت و پلیس‌هایی حرفه‌ای از میان برندگان لیگ‌ها در سال‌های گذشته است. در تماس با شماره تلفن این کافه‌گیم به‌منظور رزرو میز بازی مافیا، سروش نجاتی، فروشنده ملزومات بازی‌های گروهی سوالات همشهری را اینطور پاسخ می‌دهد: «ورودی به‌عنوان پلیس، نفری ۵۰۰ هزار تومن و به‌عنوان تماشاچی برای یادگیری، نفری ۱۰۰ هزار تومن، البته ورودی شب‌های مافیایی که قرار هفته بعد برگزار شه به کم‌گرون‌تره، چون هم گاد (گرداننده) و هم چند نفر از پلیس‌هاش شناخته شده‌ان.» درباره شکل‌گیری بازار حاشیه‌ای بازی مافیا نیز می‌گوید: «از پس این بازی پرهیجانه، برایش لیگ‌های شهری و کافه‌ای راه انداختن دیگه. از طرفی هم وسایل خاصی مثل چشم‌بند و ماسک‌های معمولی تا اشراقی، کارت شخصیت و کتابچه‌های سناریو برایش تولید کردن.» اشاره‌ای هم به قیمت وسایل خاص بازی مافیا می‌کند: «بسته ۱۲ عددی ماسک اشراقی از جنس پلی پروپیلن، یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومن. کار تالی گلاسره برای نقاش در بازی‌ای ۸ تا ۱۸ نفره از ۳۰۰ هزار تومن تا حدود ۲ میلیون تومن. سناریو هم داریم از آسون کلاسیک تا سخت که قیمت‌شون بین ۱۰۰ هزار تومن تا بالای یک میلیون تومنه.» سروش در تبلیغ مهیج بودن سناریوهای شب‌های مافیای این کافه‌گیم پیشنهاد می‌دهد سری به صفحه یکی از بلاگرهای بازی بزینم؛ سناریونویسی ماهر که ویدئوهای چالش‌دهی (زمان دادن)، تارگت‌زنی و شرم‌گری و کاور کردن‌هایش (حامی شدن) پربازدید است.

